Аймгийн улс ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх 1965 оны төлөвлөгөөний тухай

Аймгийн АДХ—ын 6 дахь удаагийн 7 дугаар чуулган дээр Аймгийн АДХ—ын гүйцэтгэх захиргааны нэгдүгээр орлогч дарга, депутат С. Дондогдоржийн тавьсан илтгэлээс

(Үргэлжлэл)

лалт шинжилгээг нь сайжруулах шаардлага чухал тавигдаж байгаа ба энэ ч үндсэн дээр төлөвлөгөөт энэ жил аймгийн хэмжээгээр ус цаг уурын албыг удирдах товчоо төвлөрөн ажиллах ба түүний харъяанд ус цаг уурын станц 4, ХАА-н цаг уурын харуул 7, усны шинжилгээний харуул 1 тус тус ажиллах болно.

1965 онд ХАА-н нэгдлүүлэд олгох урт хугацааны зээлийг 4,0 сая төгрөгөөр төлөвлөж байгаа ба үүнийг зохистой зүйлд нь зөв ашиглах ялангуяа бригад, фермийн төвийг тохижуулах малын үүлдэр угсааг сайжруулах зэрэгт голлон ажиллах нь зүйтэй.

ХАА-д ялангуяа нэгдлийн үйлдвэрлэлд төлөвлөлт анхан шатны тоо бүртгэлийг бүрэн нэвтрүүлэх ажлыг сайжруулах зорилгоор Лүн, Баянзүрх, Алтанбулаг, Эрдэнэсант сум нэгдлүүд болон бүх сангийн аж ахуйнуудын бригад фермүүдэд анхан шатны тоо бүртгэл аж ахуйн тооцолт нэвтрүүлэн туршиж эхлэх болно.

ХАА-н талаар тавигдаж байгаа эдгээр бүх зорилг нь тус аймгийн ХАА-н бүх байгууллага түүний ажилтан мэргэжилтэн нарыг ажлаа улам сайжруулан өөрчлөхийг зүй ёсоор шаардаж байна Малын тоо толгойг нэмэгдүүлж үүлдэр угсааг сайжруулах нь эцэстээ мал аж ахуйгаас гарах товарын бүтээгдэхүүнийг нэмэгдүүлэх зорилготой бөгөөд энэ ч үндсэн дээр 1965 оны ХАА-н нийт бүтээгдэхүүний хэмжээг үлэмж нэмэгдүүлж 3 төрлийн мал бэлтгэл 6949 тонн бэлтгэгдэх нь 1964 оныхоос 4 хувиар нэмэгдэнэ

Адуу 10 мянган толгой, зэрлэг ба тэжээмэл гахайн мах 245 тонн, шувууны мах 144 тонн, бүх төрлийн ноос 1496 тонныг тус тус бэлтгэнэ.

Улсад 14098,0 мянган литр сүү тушаах бөгөөд үүнээс цөцгийн тосонд 2352,0 мянган литр Улаанбаатарт 11165,0 мянган литр, аймгийн төвлөрсөн хэрэгцээнд 580.0 мянган литр тус тус нийлүүлэхийн хамт хөлдүү сүү 350 тонныг бэлтгэх юм. Малын шир 19,6 мянган ширхэг, хонь, ямааны арьс 87,3 мянган ширхэгийг бэлтгэх болно. 1965 онд мал аж ахуйн бүтээгдэхүүн бэлтгэх төлөвлөгөөг нэр төрөл дээр нь биелүүлж бэлтгэсэн зүйлийнхээ чанарыг сайжруулах дахин боловсруулах ажиллагааг срон нутагтаа хийж байх явдал юу юунаас чухал болж байна. 1965 оны төлөвлөгөөнд нэг малаас авч ашиглах ашиг шимийн хэмжээ өнгөрсөн оны хэмжээнээс төдийлөн нэмэгдээгүй боловч сүүний хэмжээ, ноосны гарцыг ахиулах талаар шийдвэртэй орж ажиллах явдал ХАА-н бүх байгууллага түүний удирдах нөхдийн анхаарлын төвд хэзээч байх гол асуудал болон тавигдаж байгаа ба энэ талаар цаашид тодорхой арга хэмжээ авч ажиллахгүй бол төлөвлөгөөт зорилтын үзүүлэлт бүхэн мөн л жигд биелэгдэхгүй тасалдах байдал гарч болзошгүй гэдгийг анхаарах хэрэгтэй

ХОЁР. АЖ ҮЙЛДВЭР

Төлөвлөгөөт 1965 онд аймгийн үйлдвэрүүдийн талаар тавигдаж байгаа зорилт нь үйлдвэрүүдэд байгалийн асар их нөөц баялгийг ашиглах явдлыг өргөтгөх өндөр бүтээлтэй шинэ техник (тэргүүний технологийг өргөн нэвтрүүлэх) бүтээгдэхүүний нэр төрлийг олшруулах замаар үйлдвэрлэлийн хэмжээг өргөтгөх явдалд голлон чиглэгдэж байна.

Аймгийн үйлдвэрүүдийн нийт бүтээгдэхүүний хэмжээг (1960 оны үл хөдлөх үнээр) 7233,9 мянган төгрөг болгож нэмэгдүүлэх үүний дотор улсын үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн 11,4 хувиар өсч хоршоололын үйлдвэрийн бүтээгдэхүүнийг өнгөрсөн оны төлөвлөгөөнөөс 6,6 хувиар давуу төлөвлөж байна. Төлөвлөгөөт энэ жил аймгийн төвийн цахилгаан станцын боловсруулан цахилгаан энерги 1, 890,0 мянган киловат цагт хүрч өнгөрсөн оны гүйцэтгэлээс 25,0 хувиар нэмэгдэх ба одоогийн байгаа цахилгаан станцуудыг өөрчлөн дизелийн том цахилгаан станцыг өргөтгөсний үндсэн дээр ашиглалтанд оруулж хоногт барагцаалбал 500 киловат цагаас багагүй цахилгаан үйлдвэрлэн гаргах мөн сумын төв төвлөрсөн бригад фермүүдийг цахилгаанжуулахын тулд улсаас нилээд тооны дизель станцуудыг худалдан авахаар төлөвлөж байна.

Аймгийн хэвлэх үйлдвэрийн гаргах бүтээгдэхүүнийг 116,0 мянган төгрөг хүртэл өсгөж сонин гаргалтыг 312,0 мянган даралт хуудсанд хүргэнэ. Хөдөлмөрчдийн хүнс тэжээлийн хэрэгцээ өсөн нэмэгдэж байгаа ба нөгөө талаар төв суурин газруудын хүн амын тоо олширч байгааг харгалзан хүнсний комбинатын үйлдэхүүний нийт хэмжээг 2,569,6 мянган төгрөгт хүргэж 9,5 хувиар өсгөх үүний дотор цөцгийн тос үйлдвэрлэлт 105 тонн, нарийн боов 330 тонн, талх 350 тонн, архи дарс 58,4 мянган литр, хурууд 20 тонныг тус тус үйлдвэрлэн гаргана.

Нэг кг тосонд дунджаар 22,4 литр сүү зарцуулахаар тооцоолж байна. Орон нутагт хүнсний зүйлийг нэмэгдүүлэх зорилгоор бүх сумдын төв зарим төвлөрсөн бригад, фермүүдэд талх нарийн боовны тасаг, салбаруудыг байгуулан ажиллуулж сум орны хөдөлмөрчдийн хэрэгцээг хангуулж байх явдлыг жинхэнэ ажил болгох явдал онцгой ач холбогдолтой юм.

Манай үйлдвэр хоршоололын үйлдвэрийн өмнө орон нутгийн түүхий эдийн нөөцийг өргөн ашиглах үндсэн дээр өргөн хэрэгцээний бараа ялангуяа гэр ахуй, сургууль, соёлын хэрэгцээний зүйлүүдийг үйлдвэрлэх явдлыг эрс өргөтгөх зорилт тавигдаж байна. Үйлдвэрлэлийн хоршоололын нийт бүтээгдэхүүнийг барагцаалбал 4265,0 мянган төгрөг хүртэл өсгөх ба үүний дотор модон эдлэлийн хэмжээг 650,0 мянган төгрөг хүртэл нэмэгдүүлж ялангуяа гэрийн мод гэр ахуйн зүйлүүдийг үйлдвэрлэх хэмжээг эрс нэмэгдүүлэх зорилт тавьж байна. Үйлдвэрлэлийн хоршоололын үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний гаргалтын хэмжээ хүрэлцэхгүй байгааг харгалзан оёдлын артель нэгийг Жаргалантад төвлөрүүлэн байгуулахаар төлөвлөж байгаа ба төвийн артелийн үйлдвэрлэлийн нэгдсэн барилгыг энэ оны эхний хагаст багтаан бүрэн төхөөрөмжлөн дуусгаж ашиглалтанд оруулах болно. Үйлдвэрийн газруудыг сул зогсолтгүй материал санхүүгийн тасалдалгүй өндөр ашиг орлоготой жигд ажиллагаатай байлгаж улс ардын аж ахуйн төлөвлөгөөг үнийн ба нэр төрлөөр нь ханган биелүүлэхийн гол үндэс болсон материал техникийн хангамжийн ажлыг үндсээр нь сайжруулан ханган нийлүүлэх, худалдаа бэлтгэлийн байгууллагуудын ажиллагааг маш шуурхай болгох хэрэгтэй.

ГУРАВ. ТЭЭВЭР ХОЛБОО

Энэ жил бүх салбарын авто тээврийн ачаа эргэлтийн нийт хэмжээг 17,1 хувь, зорчигчдын эргэлтийг өнгөрсөн оны төлөвлөсөн байдлаас барагцаалбал 0,2 хувиар өсгөхөөр төлөвлөв.

Энэ оны эхээр аймагт зам ашиглалтын анги байгуулагдан ажиллаж эхэлсэн ба жилдээ барагцаалбал 1,0 сая шахам төгрөгийн ажил гүйцэтгэх болно. Эдгээр арга хэмжээ авч явуулсаны дүнд авто баазын ачаа эргэлтийг 4,5 сая тонн км, барилгад 1,1 сая тонн км ийн үүрэг гүйцэтгэхэд нэг машины бүтээл барагцаалбал 6,2 хувиар өсч, нэг тонн км-ийн өөрийн өртөг 0,5 хувиар хямдрах ба зорчигчдын эргэлт 4,5 сая хүн км-т хүрч өснө. Аймаг сумдын доторх тээвэрт ердийн хөсгийг өргөн хэрэглэх нь 1965 оны төлөвлөгөөний чухал зорилт болж Борнуур, Заамарынхны туршлагаар бүх нэгдэл САА-нуудыг ердийн хөсгийн тээврийн хэсэгтэй болгож ажиллуулсны үндсэн дээр ердийн хөсгөөр зөөх ачаа эргэлтийг 0,2 сая тонн км-д хүргэх болно.

Аймгийн хүчээр холбооны шугам сүлжээг засч хэвийн ажиллагааг хангахад голлон анхаарч радио цэгийг 7,4, шуудан хайрцгийг 45,8 хувиар өсгөхөөр төлөвлөж байна

Аймгийн төвд холбооны шинэ барилгыг барьж ашиглалтанд оруулах, холбооны техник засварын цэгийг олшруулан хөдөлмөрчин олны радио хүлээн авагчийг засах газрыг бүх сумд төвлөрсөн газар бүхэнд буй болгох хэрэгтэй байна

ДӨРӨВ. ИХ БАРИЛГА

1965 оны төлөвлөгөөний тоонд тусгагдаж байгаа тус аймаг орны эдийн засаг соёлын хөгжилтийн явц улс ардын аж ахуйн бүх салбар дахь үйлдвэрлэлийн өсөлтийн хэмжээ хүн амын суурьшилтын байдал зэргийг харгалзан аймгийн хэмжээгээр их барилгад оруулах хөрөнгө оруулалтын хэмжээг (ХАА--н нэгдлийн хөрөнгө оруулалт ороогүй) 4032,0 мянган төгрөгөөр тодорхойлон тогтоож байна.

Энэ онд аймгийн төвд 36 айлын сууц, цахилгаан станц, хими цэвэрлэгээний байр, Өнжүүлд гуанзны барилга, Жанчивланд хүн эмнэлгийн байр, Алтанбулагийн ҮЗХ-ийн станцын барилгуудыг барьж дуусган ашиглалтанд өгөх, аймгийн нэгдсэн больниц, Лүнгийн дунд сургуулийн барилгуудыг барьж эхлэх болно. Төлөвлөгдөж байгаа их барилгын ажлыг амжилттай биелүүлэхийн тулд барилгын үйлдвэрлэлийг техникжүүлэх, механикжуулах барилгад үйлдвэрийн аргыг дүүрэн нэвтрүүлэх, орчин үеийн технологи ба шинэ дэвшилт материал өргөн хэрэглэх, хөдөлмөрийн бүтээмжийг хэлбэрэлтгүй дээшлүүлэх, барилгын чанарыг сайжруулж өөрийн өртгийг хямдруулах, барилга угсралтын хугацааг богиносгох асуудал чухлаар шаардагдаж байна. Энэ онд бүх сумдад нэг загварын барилга барих хөдөлгөөнийг өрнүүлж нэгдэл, САА бүхэн барилгын байнгын бригадтай болж ажиллах нь зүйтэй гэж үзэж байна.

ТАВ. ХӨДӨЛМӨРИЙН БҮТЭЭМЖ, СОЦИАЛИСТ ХУРИМТЛАЛ

Хүн ардын амьдрал соёлын их өсөлтийг нэгтгэн харуулах чанарын том үзүүлэлт бол хөдөлмөрийн бүтээмжийг дээшлүүлэх, бүтээгдэхүүний өөрийн өртгийг хямдруулах талаар дэвшүүлэн тавьж байгаа зорилт мөн. 1965 онд хөдөлмөрийн бүтээмжийг улсын үйлдвэрт 6.3 хувь, хоршоололын үйлдвэрт 6.0 хувиар нэмэгдүүлэхээр төлөвлөж байна. Үүний дотор хэвлэх үйлдвэр 8,7, хүнсний үйлдвэр 8,5, барилгын үйлдвэр 6,3 авто тээвэр 6,0 хувиар тус тус нэмэгдүүлэнэ.

Хөдөлмөрийн бүтээмжийн эдгээр дээшлэлтийн дүнд нэг жилийн дотор нийтдээ 800 гаруй мянган төгрөгийн бүтээгдэхүүнийг нэмэгдүүлэн гаргах бөгөөд энэ нь нийт бүтээгдэхүүний бүх өсөлтийн барагцаалбал 67,2 хувийг эзэлж байна.

Хуримтлалыг нэмэгдүүлэх гол эх булаг нь бүтээгдэхүүний өөрийн өртөг, барилгын өртөг, гүйлгээний зардлыг хямдруулах явдал мөн.

Ийм учраас аж үйлдвэрийн газруудын бүтээгдэхүүний өөрийн өртгийг бүхэлд нь 0,7 хувиар үүний дотор улсын үйлдвэрт 0,6, хоршоололын үйлдвэрт 1,1 хувиар хямдруулахаар төлөвлөж байна. Барилгын ажлын өртгийг 1,5 хувь, авто тээврийн өртгийг 0,5—3,9 хувиар тус тус багасгахаар төлөвлөв.

Жижиглэн худалдаалах бараа гүйлгээний зардлыг төлөвлөгөөт жилд барагцаалбал 3,3 хувь бэлтгэлийн ажиллагааны зардлыг 2,1хувиас доошгүйгээр хямдруулах даалгавар өгч байна. 1965 онд аймгийн үйлдвэрлэлүүдийн бүтээгдэхүүний өөрийн өртгийг зөвхөн ганц мөнгөөр хямдрууллаа гэж үзвэл нийтдээ барагцаалбал 70 гаруй мянган төгрөгийн хэмнэлт гаргаж болох байна.

Удирдлагын ба аж ахуйч аргыг сайжруулах үндсэн дээр ажлын илүү цаг, дамжлагыг цөөтгөж захиргааны зардлыг эрс хорогдуулах явдлыг энэ оны төлөвлөгөөнд чухал зорилт болгон тавьж байна.

ЗУРГАА. *Ард түмний аж байдал соёлын хэмжээг дээшлүүлэх талаар тавих зорилтууд*

Хөдөлмөрчдийн зол жаргал энх чинээлэг амьдралыг хангах явдлыг манай нам эрхэм зорилго гэж үздэг бөгөөд ард түмнийхээ сайн сайхан амьдралын төлөө санаа тавих, тэдний төлөө үйлчилхээс илүү чухал зорилт бидэнд байж болохгүй. Улсын ба хоршоололын худалдааны жижиглэн худалдаалах бараа гүйлгээ 6 3 хувир үүний дотор нийтийн хоолны гүйлгээ 24,6 хувиас доошгүйгээр нэмэгдэнэ. Хот суурин газрын хүн амыг сүү, цагаан идээ, хүнсний ногоогоор тасралтгүй хангах явдлыг эрс сайжруулан нийтийн хоолны газруудыг олшруулж, үйлчилгээг нь боловсон цэвэрч болгох явдал урьд урьдаас улам хурцаар шаардагдаж байна

Хөдөлмөрчдийн орон сууцны хангамжийг сайжруулахад онцгой анхаарал тавьж орон сууцны барилгыг нилээд хэмжээгээр барихаар төлөвлөж жилийн эцэст аймгийн төвд 36 айлын орон

(Төгсгөл нь 4 дүгээр нүүрт)

Аймгийн улс ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх 1965 оны төлөвлөгөөний тухай

Аймгийн АДХ—ын 6 дахь удаагийн 7 дугаар чуулган дээр Аймгийн АДХ—ын Гүйцэтгэх захиргааны нэгдүгээр орлогч дарга, депутат С.Дондогдоржийн тавьсан илтгэлээс

(төгсгөл)

сууц шинээр барьж ашиглалтанд оруулах ба бүх сумдын төвд нэгдэл,сангийн аж ахуйн зээлийн ба өөрийн хөрөнгөөр нь тус бүр 4-өөс доошгүй айлын орон сууцыг барьж ашиглалтанд оруулна.

Ардын боловсролын талаар 1965 оны төлөвлөгөөнд тавигдаж байгаа үндсэн зорилт нь аймаг орон нутагт бүх нийтээрээ 7 жилийн боловсролтой болох ажлыг тууштай явуулах ба ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдын тоог 4,2 хувиар өсгөж 7,8 мянгад хүргэхийн хамт дотуур байранд суух сурагчдын тоог энэ жил 3,8 хувиар нэмэгдүүлнэ. Энэ нь мянган хүн дутмаас 14 хүн суралцаж байгаа бөгөөд өнгөрсөн оныхоос 7,7 хувиар нэмэгдэж байгаа юм. Насанд хүрэгчид ба хөдөөгийн залуучуудыг сургуулиар цаашид хүмүүжих боловсроход нь тусламж үзүүлэх зорилгоор нэгдэл, сангийн аж ахуй бүхэнд оройн бага, дунд сургуулиудыг байгуулж оройн дунд сургуульд сурагчдын тоог 590 хүнд хүргэхээр төлөвлөж байна.

Төлөвлөгөөт жилд хүүхдийн цэцэрлэгийн орны тоо 36,8 яслиудын тоо 57,7 хувиар тус тус өсч, зохих насны аймгийн бүх хүүхдийн 17,8 орчим хувийг хамруулах бололцоотой болж байна.

Соёл гэгээрлийн байгууллагууд цаашид улам хөгжиж клубын тоо 3,7, улаан булангийн тоо 4,0 хувиар нэмэгдэх болно.

Хөдөө аж ахуйн нэгдэл, сангийн аж ахуйн бригад бүхэн улаан булантай болох ба үүний тулд барилга төхөөрөмийн талаар аймгаас нэгдсэн зураг гарган өгч орон нутгийн хүчээр барьж тохижуулах нь зүйтэй юм.

Нийтийн номын сангийн тоо 22,8 хувиар нэмэгдэж тэдгээрийн номын фонд нь 20,0 мянгаар буюу 27,0 хувиар өснө.

1965 онд нүүдлийн киног ажиллуулж нийтдээ 424,6 мянган хүнд үйлчлэх ба аймгийн төвд кино театр байгуулах бэлтгэлийг хангах болно. 1965 онд нийт больницын орны тоог барагцаалбал 9,6 хувиар нэмэгдүүлж сум дундын больниц нэгийг шинээр нэмж байгуулах ба улсаас их бага эмч тусгай мэргэжлийн ажилтан 20 гаруй хүнийг шилжүүлэн ирүүлж ажиллуулснаар 10 мянган хүн дутамд ноогдох их эмчийн тоо 8 болж өнгөрсөн жилийнхээс даруй 14,3 хувиар өсөх юм.

Төрөхийн өмнөх байрыг сум бүрд бий болгож ажиллагааг нь тогтмолжуулан жирэмсэн эмэгтэй нэг бүрийг төрөх байранд амаржуулах явдлыг журам болгох хэрэгтэй.

Манай нилээд сумдад ажиллаж байгаа сургууль эмнэлгийн газруудын байр, орон сууц, тэдгээрийн тоног төхөөрөмж нь удаанаар эдлэгдэж хуучирсны улмаас хүмүүсийн хэрэгцээ эрүүл ахуйн шаардлагыг хангаж чадахгүй болжээ. Иймд төв орон нутгийн улс хоршоололын байгууллагууд сургууль эмнэлгийн газрын материаллаг баазыг бэхжүүлэх асуудлыг жил бүрийн үйлдвэр санхүүгийн төлөвлөгөөндөө тусгаж өөрийн ба нэгдэл дундын хөрөнгөөр сургууль эмнэлгийн байр барих хөдөлгөөн өрнүүлэхийг онцлон тэмдэглэж байна.

НӨХӨД ӨӨ!

Тус орны эдийн засгийн хөгжил нь улс ардын аж ахуйг удирдах удирдлагын хэмжээг дээшлүүлж социалист аж ахуйчлын аргыг үндсээр нь сайжруулан төлөвлөлтийн ажлыг шинэ өндөр шатанд гаргахыг хурцаар шаардаж байна. Хөдөлмөрийн бүтээмж өөрийн өртөг, үнэ тогтоох эд материалын үнэт зүйлийн зарцуулалтыг нормчлох, аймгийн тогтмол нөөц байгуулах зэрэг улс ардын аж ахуйн төлөвлөгөөний чухал чухал асуудлыг боловсруулах талаар төдийлөн амжилт олохгүй байна.

Аймгийн төлөвлөгөөний комиссын анхаарлыг аймаг орноо хөгжүүлэх хэтийн төлөвлөгөө боловсруулах эдийн засгийн салбаруудын зөв харьцааг хангах аймаг орны ХАА—н үйлдвэрлэлийн төрөлжилт байршилтыг сайжруулах, аймгийн улс ардын аж ахуйн техникжилтийн хэмжээг дээшлүүлэх ба аж ахуйн бэлтгэл нөөцийг үр бүтээлтэй зөв ашиглах явдлыг хангахад чиглүүлэн төвлөрүүлж жинхэнэ аймаг орны эдийн засгийн хөгжилтийн судалгаа тооцоо шинжилгээний ажлыг сайжруулахад чиглүүлэн ажиллах нь зүйтэй.

Аймаг орноо хөгжүүлэх төлөвлөгөөг биелүүлэхтэй уялдуулан орон нутгийн засаг захиргааны байгууллагууд, олон нийтийн байгууллага, депутат байнгын комиссын ажиллагааг шинэ дээд шатанд гаргаж бүх анхаарлыг нь энэ төлөвлөгөөт зорилтыг биелүүлэхэд чиглүүлэх ёстой. Социалист уралдаан ба түүний дээд хэлбэр болсон СХБ-ийн төлөө хөдөлгөөнийг улам өрнүүлэх үр дүнтэй ажиллуулж үйлдвэр хөдөө аж ахуй, улс ардын аж ахуйн бүх салбаруудын тэргүүний сайчуудын туршлагыг эрж хайж олж илрүүлэх, олонд сурталчлах, үйлдвэрлэлд өргөн нэвтрүүлэх, Зөвлөлт Холбоот улс ба, социалист бусад орны хөдөлмөрчдийн туршлагаас уйгагүй суралцах явдалд бид бүхний зорилт оршиж байна.

Хэрэв манай тэмээчин нэг бүр Баянцагаан сумын тэмээчин Лувсангийн жишээгээр тэмээ нэг бүрээсээ 5,9 кг ноос авч чадвал аймгийн хэмжээгээр 9,4 тонн ноосыг улсын хэмжээнээс давуулан тушааж болох боломжтой байна.

Одоо үед малын зүй бусын хорогдлыг эрс багасгах мал аж ахуйн ашиг шимийг дээшлүүлж, машин техник нэг бүрийг үр бүтээлтэй ажиллуулах хүнсний ногооны талбайн эргэлтэнд сонгино, байцаа, төмс, сармис зэргийг голчлон тариалж, ногоо тариалах бэлтгэлийг эртнээс сайн хангах, чийг тогтоох. бордох бууцыг базааж бэлтгэх тариалангийн ажлыг бүх үзүүлэлтээр нь хангаж биелүүлэхийн тулд техник засварын ажлын явц ба чанарыг эрс сайжруулж 3 дугаар сард бүрэн дуусгах, техникийг агрегатын группээр засварлах зохион байгуулалтыг нарийн сайн хийж засварчдын хөдөлмөрийн бүтээмж ажлын идэвх санаачлагыг дээшлүүлэх хөрсний бутлалт борнойдолтыг агротехникийн шаардлагаар нарийн сайн хийх зорилт бидний өмнө тавигдаж байна. Энэ зорилтыг шийдвэрлэхэд манай төв орон нутгийн ХАА-н байгууллагуудын зохион байгуулалт удирдлагын бүх ажил чиглэгдэх ёстой.

Манай нийт салбарын ажилд оршиж байгаа нэг дутагдал бол цагийн юмыг цагт нь биелүүлэхийн төлөө тэмцлэггүй улсын төлөвлөгөөг биелүүлэх графикийн хугацааг зөрчиж хугацаа хожимдуулж байдаг явдал юм.

Ялангуяа бэлтгэлийн зүйлүүдийг биелүүлэх графикт хугацаа нилээд хэмжээгээр тасалдаж байдаг ноцтой дутагдлыг арилгах нь зүйтэй байна.

Бид 1965 оны ажлыг явуулахдаа манай ажлын салбар бүхэнд хүн нэг бүрийн ажлын хариуцлага сахилга бат улс төрийн сонор сэрэмжийг эрс дээшлүүлж хөдөлмөрч олныг улсын төлөвлөгөөг хугацаанд нь давуулан биелүүлэх үзэлсанаагаар хүмүүжүүлэх явдалд удирдлага зохион байгуулалтын бүх ажлаа чиглүүлэх явдал хурцаар шаардагдаж байна.

1965 онд аймгийн хэмжээгээр 453,0 мянган төл бойжуулан авах бөгөөд энэ зорилтыг амжилттай биелүүлэх үндэс нь төл хүлээн авах бэлтгэлийг сангийн аж ахуй, нэгдлийн суурь нэг бүр дээр яаравчлан хангах явдал юмаа. Төлийн бэлтгэл хангахад одоо юуны өмнө суурь нэг бүрийн төлийн байр хайс хашлагын дутууг яаравчлан хангах төл бойжуулагчдыг семинараар бэлтгэх өвс ялангуяа төлийн төрөл бүрийн тэжээлд хужир шүүг татах ажлыг шуурхайлан хийх төллөлтийн үеэр хээлтэгч ба төлийг усаар зутраахгүй байх арга хэмжээг авах нь чухал байна.

НӨХӨД ӨӨ!

Манай ажилчин анги хоршоололсон ардууд хөдөлмөрийн сэхээтэн нар нийт хөдөлмөрчид аймаг орноо хөгжүүлэх төлөвлөгөөт зорилтыг биелүүлэх тэмцэлд байгаа хүч чадлаа хөвчлөн дайчилж улмаар түүнийг нэр төртэй биелүүлэн улс орныхоо эдийн засаг соёлыг улам өрнүүлэн хөгжүүлж ард түмний материаллаг амьдрал соёлын хэмжээг гүйвалтгүй дээшлүүлэх явдлыг хангахад үлэмжхэн хувь нэмэр болно гэдэгт итгэл төгс байна.

Улаан тугтай хүн

Эрдэнэ сумын «Монгол—Унгарын найрамдал» нэгдлийн хоньчин МАХН—ын гишүүн Лувсандондог 1959 оноос эхлэн нэгдлийнхээ үржлийн хонийг хариулж өнгөрсөн хугацаанд 2000 шахам эрлийз төлийг амжилттай хариулжээ. Ажилч хичээнгүй энэ хүн малын хариуллага маллагааны аргаа ямагт баяжуулан ажиллаж ялангуяа баатар хоньчин Очирын туршлагаар хонин сүргийг оторлохдоо сар улирал нутаг усны байдлыг урьдаас сонгон авч билчээрийн хугацааг уртасган нарийн хуваарь төлөвлөгөөг зохиож малдаа тарга хүч сайн авахуулснаар 1964 оны 2 дугаар сард гарсан эрлийз хургыг мөн оны 12 дугаар сард жигнэж үзэхэд дунджаар 40 кг эм хонийг дунджаар 65 кг хүртэл таргалуулжээ.

Лувсандондог төл ба эх малдаа жил бүр 15—20 тонн өвсийг өөрийн хүчээр бэлтгэдэг юм.

Хонио 2 ээлж болгон төллүүлэхээр бодож өөрийнхөө хүчээр урт нь 28 метр, өргөн нь 36 метр саравчтай хашаа 2—ыг пүнзний хамт барьж төлийн хөнгөн маягийн хайс 40—ийг хийсэн байна. Лувсандондог төрөл бүрийн хаягдал ашиглаж тэмээн тэрэг 10—ыг зохих тоног хөлөлгөөний хамт хийж нэгдлээсээ 8 эмнэг тэмээг авч эдэлгээнд сургаад одоо өвс тэжээл татах шургааг мод зөөх ажилдаа хэрэглэж байна, Малаас гарах ашиг шимийг дээд хэмжээгээр ашиглахыг үргэлж анхаарч үүлдэр угсааг сайжруулах зорилгоор сүүлийн 3 жилд 700—800 хонийг сайн үүлдрийн хуцаар хээлтүүлжээ.

Ялангуяа малаа бүрэн хээл авахуулахын тулд хавар зуны оторлолтоор тарга хүчийг нь сайн авахуулж зохиомол хээлтүүлэгт оруулан хээл авалтын байдлыг байнга ажиж, нэгэнт авсан хээлийг хамгаалахын тулд хэвтэр бууц,ус билчээрийн байдлаас эхлээд арчиллагаа маллагааны сайн нөхцөлд байлгадаг болохоор сувайралт буюу хээл хаялт гаргадаггүй байна

1964 онд 300 эрлийз хониноос 2 дугаар үеийн 301 эрлийз төлийг хөрөвжилтийн үе шатаар бойжуулан авчээ.

Мөн анагаах болон зоо—мал эмнэлгийн ухааны анхны мэдэгдэхүүнийг бие даан судалж мэргэжилтэн нараас байнга зөвлөлгөөн авч, уйгагүй суралцсаны үрээр хүн эмнэлгийн сувилагч, мал эмнэлгийн сенитарын мэргэжилтэй болжээ.

1964 онд малаа төллүүлэх 2 саравч пүнз хашаа хайснуудын засварлалтыг хийгээд саравч тус бүрийн дэргэд 20—25 тонн өвсийг татаж эх малын тэжээлийн болон хөрвийн байруудыг засчээ.

Төл ба эх малдаа хүчит болон минериалын тэжээл өх онгоцуудыг бэлтгэн хөх бууц, хужир, уут нэмнээ, угж,элгэвч, дэнлүү, лаа,шүдэнз гэх зэрэг зүйлүүдийг хүрэлцээтэй бэлтгэжээ.

Хээлтэгч малынхаа арчиллагаа маллагааг сайжруулан,авсан тарга хүчийг сайн тогтоож чадсанаар төлөө бүрэн бойжуулан авдаг туршлагатай хүн юм.

Ингэж уйгагүй ажиллагаагаараа сүүлийн 3 жил дараалан хариуцсан малынхаа төлийг 100 хувь бойжуулжээ.

Сүүлийн 2 жилд олсон амжилтаараа сум нэгдлийнхээ эрүүл малтай энх төлтний болзлыг хангаж шилжин явах улаан тугийг авсан байна.

О.Пэрэнлэй

Хариуцлагатай эрхлэгч М. НӨНХӨӨ

Х—00406 «Анхдугаар таваң жил» сонины газар хэвлэв.

Орон бүхний пролетари нар нэгдэгтүн!

Анх дугаар ТАВАН ЖИЛ

Төв аймгийн намын хороо, А.Д.Х. Гүйцэтгэх захиргааны сонин.

18 дах жилдээ | № 10 (1411) | 1965 оны 2 дугаар сарын 4 | ПҮРЭВ

Манай аймаг 1965 онд энэ оны эхэнд байсан малаа 4,9 хувиар буюу 64,4 хувиар нэмэгдүүлж 1 сая 369,2 мянган толгойд хүргэхийн хамт сангийн аж ахуйн малыг 7 хувиар, ХАА—н нэгдлийн малыг 4,5 хувиар өсгөнө. 1965 онд аймгийн хэмжээгээр 453,0 мянган төл бойжуулан авна. Аймгийн хэмжээгээр 1965 онд 8,7 мянган га атар газар хагалж эзэмшсэний үндсэн дээр нийт тариалах талбайг 112,0 мянган га-д хүргэж улсад 56,5 мянган тонн улаан буудай тушаана.

Аймгийн АДХ—ын 6 дахь удаагийн 7 дугаар чуулганы тухай СОНСГОЛ МЭДЭЭ

Аймгийн АДХ-ын 6 дахь удаагийн 7 дугаар чуулган 1965 оны 1 дүгээр сарын 29-ний өдөр болж «Аймгийн улс ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх 1965 оны төлөвлөгөөний тухай» аймгийн АДХ-ын гүйцэтгэх захиргааны нэгдүгээр орлогч дарга, 16 дугаар тойргийн депутат С.Дондогдорж, «Аймгийн 1964 оны орлого, зарлагын төсвийн гүйцэтгэл, 1965 оны орлого зарлагын төсвийн тухай» Аймгийн АДХ-ын гүйцэтгэх захиргааны санхүүгийн хэлтсийн дарга Д. Блатар нарын илтгэл, Аймгийн АДХ-ын санхүү төсвийн байнгын комиссын дарга 51 дүгээр тойргийн депутат Д. Гончигийн тавьсан «Аймгийн АДХ-ын санхүү төсвийн байнгын комиссын хавсралт илтгэл» хэлэлцэв.

Тус чуулган хэлэлцсэн асуудлынхаа талаар тогтоол гаргаж, аймгийн улс ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх 1965 оны төлөвлөгөөний хуваарлилтыг батлав.

Мөн аймгийн 1965 оны төсвийг орлогын талаар 12,360,8 мянган төгрөг, зарлагын талаар 19480,0 мянган төгрөг, зарлагаас илүүдсэн (датазыг) 7119,2 мянган төгрөгөөр тус тус батлав.

Аймгийн АДХ—ын 6 дахь удаагийн 7 дугаар чуулган, манай намын эсрэг бүлэглэсэн үйл ажиллагаа явуулсан Ц.Лоохууз, Б.Нямбуу, Б Сүрмаажав нарыг илрүүлэн бут цохиж, намын нэгдэл нягтралыг хамгаалж бататгасан МАХН—ын Төв Хорооны 6 дугаар бүгд хурлын шийдвэрийг санал нэгтэй сайшаав.

Ц.Лоохууз, Б.Нямбуу, Б.Сүрмаажав нараас намын эсрэг бүлэглэсэн үйл ажиллагаа явуулж манай төрийн мөн чанар түүний гүйцэтгэх ролийг мушгин гүтгэсэн хэрэгт нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэвэл зохино гэсэн тус аймгийн АДХ—ын депутатуудын хүсэлтийг зүй ёсны шаардлага гэж үзэж байгаагаа Аймгийн АДХ—ын депутатууд санал нэгтэй илэрхийлэв. Тус чуулган аймгийн АДХ—ын 60,63 дугаар тойргийн депутат Аюуш, Дугарсүрэн нараас аймгийн АДХ—ын 6 дахь удаагийн 6 дугаар чуулган дээр аймгийн АДХ—ын гүйцэтгэх захиргааны Ургац нийгэмлэг, аймгийн харилцаа холбоонд тавьсан асуулгын хариуг сонсож тус тусын байгууллагын ажлыг депутатуудын асуулгын шаардлаганд хүртэл дээшлүүлээд дараагийн ээлжит чуулганд сонсгохыг Ургац нийгэмлэгийн дарга Базарсад, харилцаа холбооны дарга Н.Мягмарсүрэн нарт шаардаж даалгав.

Аймгийн улс ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх 1965 оны төлөвлөгөөний тухай

Аймгийн АДХ—ын 6 дахь удаагийн 7 дугаар чуулган дээр Аймгийн АДХ—ын Гүйцэтгэх захиргааны нэгдүгээр орлогч дарга, депутат С.Дондогдоржийн тавьсан илтгэлээс

Депутат нөхөд өө!

БНМАУ-ын Ардын Их Хурлын 5 дахь удаагийн 3 дугаар чуулган өөрийн орны улс ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх 1965 оны төлөвлөгөөний хууль баталж гаргасныг манай ард түмэн сэтгэл бахдам хүлээн авч байна.

Манай аймаг орны нийт хөдөлмөрчид МАХН-ынхаа удирдлагаар 3 дугаар таван жилийн төлөвлөгөөний эхний 4 жилийн үндсэн зорилтыг амжилттай биелүүлж, эцсийн жилд зориг төгөлдөр ороод байгаа үед аймгийн АДХ-ын чуулган хуралдаж аймаг орныхоо улс ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх 1965 оны төлөвлөгөөний тухай асуудлыг хэлэлцүүлэхээр оруулж байна.

АЙМГИЙН 1964 ОНЫ АЖЛЫН ДҮН

Манай бүтээлч ард түмэн идэвхтэй ажиллагааныхаа үр дүнд, улс ардын аж ахуй, соёлын салбаруудаа 1964 онд шинэ шинэ амжилтуудыг оллоо. Аймгийн нийт малын тоо өнгөрсөн оныхоос 100,2 хувиар өссөний дотор үхэр 5,9 хувь, хонь 1,5 хувиар өслөө. Тариалангийн нийт талбай 7,9 хувиар өсч хураaж авсан үр тарианы ургац 10,5 хувиар үүний дотор улаан буудай 9,6 хувиар нэмэгдэж улсад нийлүүлэх товарын тариаг үлэмжхэн хэмжээгээр давуулав.

САА, ХАА-н нэгдлүүд га дутмаас дунджаар 10,6 центнер үр тариа хураан авсан нь өнгөрсөн жилийнхээс 7,1 хувиар нэмэгдэж аймгийн хэмжээгээр 10 гаруй мянган тонн үр тариаг төлөвлөгөөнөөс илүү хураан авав.

Тариаланг хөгжүүлэх төлөвлөгөөт даалгаварыг үндсэн бүх үзүүлэлтээр нь амжилттай биелүүлсэн Батсүмбэр, Алтанбулаг, Баянцогт, Эрдэнэсант, Жаргалант, Угтаал зэрэг сангийн аж ахуй, нэгдлүүдийн ажилтан, мэргэжилтэн, механикжуулагчдын хамт олны олсон их амжилтыг онцлон тэмдэглэж байна.

Манай хөдөлмөрчид улсын төлөвлөгөөг хугацаанд нь биелүүлэх талаар онц идэвхи гарган ажилласнаар мал бэлтгэл 100,3, агт бэлтгэл 135,0, таван төрлийн ноос 101,9, хөөвөр, хялгасны төлөвлөгөөг 103—104,5 хувиар ханган биелүүлэв.

Аймгийн аж үйлдвэрүүдийн нийт бүтээгдэхүүний төлөвлөгөө 105, 3 хувиар биелэгдсэний дотор аймгийн хэвлэх үйлдвэр, жилийн төлөвлөгөөгөө амжилттай биелүүлээд III таван жилийн төлөвлөгөөг нэг жил, 1 сарын өмнө үзүүлэлт бүрээр нь ханган биелүүлж гялалзсан амжилт гаргасныг тус чуулганд баяртай мэдэгдэж байна.

Үйлдвэрийн жилийн төлөвлөгөөг хүнсний комбинат 100,2, цахилгаан станц 120,4, үйлдвэр хоршоолол 107,4, Их хайрханы уурхай 103 хувиар тус тус ханган биелүүлжээ.

Өнгөрөгч онд манай ард түмний аж байдал соёлын хэмжээ гуйвалтгүй дээшилж ирэв.

Аймгийн жижиглэн худалдаалах бараа гүйлгээний төлөвлөгөө 100,9 хувиар биелэгдэж өнгөрсөн оныхоос 2207,3 мянга гаруй төгрөгийн барааг хөдөлмөрчдөд илүү худалдаалсан байна.

САА, ХАА-н нэгдлүүдийн суурьшилт тохижилт ажиллах хүчний тогтвортой ажиллах нөхцөлийг хангах зорилгоор өнгөрсөн онд аймгийн хэмжээгээр таван дунд сургууль шинээр байгуулсан ба бүх сургуулиудын сурагчдын тоо өнгөрсөн онд 11,4 хувиар өслөө.

Хүн амын доторхи зарим төрлийн өвчнийг устгах урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаар манай эрүүлийг хамгаалах байгууллагаас нилээд ажил зохион явуулсны дүнд их бага эмчийн салбар олширч түүний ор 4,1—5,8 хувиар нэмэгдэн нийт ор хоног ашиглах төлөвлөгөө 103,1 хувиар, урьдчилан сэргийлэх тарилгын төлөвлөгөө 109,6 хувиар, амбулаторийн үзлэгийн төлөвлөгөө 108,6 хувиар тус тус биелэгджээ.

Аймгийн соёл урлагийн байгууллагуудын ажлын хүрээ нь өргөжин улсын төлөвлөгөөт даалгаварыг биелүүлэх явдалд нилээд ахиц гарч соёлын ордны тоглолтын төлөвлөгөөг 105,0 хувиар, киногоор үйлчлэх төлөвлөгөөг 104,4 хувиар биелүүлсний дээр, номын сангийн тоо 28,5 хувиар, номын фонд 29,5 мянгад хүрч өслөө.

Манай хөдөлмөрчдийн 1964 оны ажиллагаанд иймэрхүү амжилтууд байгаа боловч аж үйлдвэр, хөдөө аж ахуй, барилга тээвэр, холбоо, худалдаа үйлчилгээ, соёл гэгээрэл, эрүүлийг хамгаалах зэрэг манай ажлын бараг бүх салбарт үйлдвэрлэгч хүн нэг бүртэй тодорхой ажиллаж, тэднийг төлөвлөгөөт даалгавараа биелүүлэхэд бүрэн ухамсарлуулан дайчлах явдал дутагдалтай, байгууллагын хэмжээгээр улсын хуульчилсан төлөвлөгөөг үзүүлэлт нэг бүрээр нь ханган биелүүлэх явдал жигд биш, байгууллагуудын биеэ даасан ажиллагаа хангалтгүй хоорондын хамт ч ажиллагаа муу байсан зэрэг дутагдал оршиж байв.

Аж ахуйгаа жинхэнэ эдийн засгийн тооцооны үндсэн дээр эрхлэн хөтлөхгүй өнгөц харж явцуу шийдвэрлэх, ямар нэгэн ажлыг урьдчилан харж бэлтгэхгүй цагийг нь тулгамдуулж дутуу дулимаг гүйцэтгэх, ажил бүхэнд чанарын асуудлыг голлон анхаарахын оронд зөвхөн тооны талыг урьдал болгодог зэрэг зохисгүй байдал үлэмжхэн байснаас дээрх дутагдлууд гарч байна. Тухайлбал:

Аймгийн нийт малын 80 гаруй хувийг өөртөө төвлөрүүлсэн манай нэгдэл, сангийн аж ахуйнууд мал аж ахуйг хөгжүүлэхэд шийдвэрлэх роль гүйцэтгэх атлаа, мал сүргээ өсгөх улсын төлөвлөгөөг сангийн аж ахуйнууд 1,8, хөдөө аж ахуйн нэгдлүүд 8,5 хувиар тус тус тасалсан нь үйлдвэрлэлээ нарийн бодогдсон тооцооны үндсэн дээр жигд удирдаж чадаагүйг харуулж байгаа хэрэг мөн.

Цаашилбал социализмын үеийн гол агуулга болсон хүний төлөө үйлчлэх үйлчилгээ, тэдний төлөө санаа тавих явдлыг бүрэн хангахгүйгээр аж ахуйн төлөвлөгөөт ажлыг голчилдог өрөөсгөл тал байгаагаас ажил бүхэнд жигд амжилт олохгүй байна. Ганц байдлыг дурьдахад зарим сум нэгдлүүд саалийн суурь байгуулж тугалсан үнээдийг зэлэлснээр ажлыг хязгаарлаж чухамдаа хусран зэрэг бүх үнээг саалинд хамруулахгүй, сүүний тасгийг ус, ургац муутай газарт удаан хугацаагаар байлгах, ферм саальчдын саамыг сар бүр дүгнэхгүй орхих зэрэг дутагдал их байгаагаас улсад нийлүүлэх сүүний төлөвлөгөө үлэмжхэн хэмжээгээр тасраад байна.

Малаа өсгөсөн Өндөрширээт сумтай адил нөхцөлд оршдог Эрдэнэсант, Лүн сумад өнгөрсөн онд байсан малаа 13,3—14,7 хувиар хорогдуулаад байгаа нь аймгийн бүх малын хорогдлын 25 хувийг эзэлж байна.

(Үргэлжлэл нь 2 дугаар нүүрт)

Аймгийн улс ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх 1965 оны төлөвлөгөөний тухай

Аймгийн АДХ—ын 6 дахь удаагийн 7 дугаар чуулган дээр Аймгийн АДХ—ын гүйцэтгэх захиргааны нэгдүгээр орлогч дарга, депутат С. Дондогдоржийн тавьсан илтгэлээс

(*Үргэлжлэл*)

Энэ бол дээрхи хоёр сумын төрийн захиргаа, ХАА—н байгууллагуудын удирдах нөхөд, мал аж ахуйг удирдах удирдлагын зохион байгуулалтын аргыг өөрчлөн сайжруулж, ХАА—д ажиллаж байгаа мэргэжилтнүүдийн хүчийг дүүрэн ашиглах, малыг тэжээлийн бат бааз, тохилог дулаан хашаа саравчаар хангах ажилд нийт малчид хөдөлмөрчдийн хүчийг зөв зохион байгуулж ажиллаагүйгээс гол нь шалтгаалсан гэж үзэж байна. Улс хоршоололын үйлдвэрүүд хэдийгээр улсын төлөвлөгөөт даалгаварыг үнийн дүнгээр нь биелүүлсэн боловч нэр төрлийн хувьд бүрэн биелүүлсэн үйлдвэр, Их хайрханаас бусад нь үгүй байгаа нь жинхэнэ үйлдвэрлэлээ улс нийгмийнхээ хөгжил, ард олныхоо хэрэгцээг хангахад чиглүүлэн явуулж байгаа юм гэж ойлгоход үнэхээр бэрхтэй байна.

Аймгийн улс ардын аж ахуйн нийт салбарт хөдөлмөрийн бүтээмжийг дээшлүүлэх бүтээгдэхүүний өөрийн өртгийг хямдруулах ажил жинхэнэ ёсоор тавигдаж чадаагүйгээс улс нийгэмд оруулах материал баялагийн хуримтлал дүүрэн хуримтлагдахгүй байна.

Соёл гэгээрэл, эрүүлийг хамгаалах зэрэг хүн ардын үйлчилгээний төлөөний байгууллагуудын ажилд соёлч боловсон шуурхай ажиллагаа бүрэн нэвтэрч чадаагүй байна. Энэ бүхэн нь аймаг, сум, орон нутаг, төрийн захиргааны байгууллагуудаас улс ардын аж ахуйн төлөвлөгөөт зорилтуудыг жигд чанартай хангаан биелүүлэх тэмцэлд бүх байгууллага хүмүүсийн хүчийг бүрэн чиглүүлж чадахгүй байгаагаас шалтгаалж байна.

Аймгийн намын бүгд хурал, АДХ—ын чуулганы шийдвэрийг амжилттай биелүүлж, аймгийн улс ардын аж ахуй, соёлыг 1965 онд хөгжүүлэх төлөвлөгөөний хуулийн заалтуудыг хугацааны нь өмнө давуулан биелүүлэх үйлсэд, байгаа боломцоогоо шавхан дайчилж ажиллах зорилт, манай бүх байгууллага нийт хөдөлмөрчдийн өмнө шаардагдаж байна.

АЙМГИЙН УЛС АРДЫН АЖ АХУЙ, СОЁЛЫГ 1965 ОНД ХӨГЖҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ТУХАЙ

ДЕПУТАТ НӨХӨД ӨӨ!

Саяхан болж өнгөрсөн БНМАУ—ын Ардын Их Хурлын чуулган, монголын ард түмэн энхрий хайрт намынхаа удирдлагаар эх орондоо социализмын материал техникийн бааз байгуулахад шийдвэрлэх хугацаа болсон 3 дугаар таван жилийн төлөвлөгөөний 4 дэх жил 1964 онд олсон амжилтыг тодорхойлон дүгнэж 1965 онд төлөвлөгөөгөөр хөдөлмөрчдийн өмнө дэвшүүлэн тавьж байгаа зорилт, түүнийг амжилттай биелүүлэх арга замуудыг тодоор зааж өглөө.

Энэ 1965 оны төлөвлөгөө нь 3 дугаар таван жилийн төлөвлөгөөт зорилтуудын дутууг нөхөн гүйцэтгэх шийдвэрлэгч он байхаар барахгүй аймаг орны үйлдвэрлэх хүчний байршилт, хөгжилтийг жигд сайжруулах, улс ардын аж ахуйн бүх салбар ялангуяа хөдөө аж ахуй, орон нутгийн үйлдвэрийг үлэмж өрнүүлж энэ үндсэн дээр материаллаг баялагийн хуримтлалыг тууштай арвижуулах зорилготой юмаа.

Орон нутгийн үйлдвэрүүд үүний дотроос хүнсний ба модны үйлдвэрүүдийг голлон техникжуулах, механикжуулах, бүх үйлчилгээний газруудад жинхэнэ хүний төлөө, нийгэм олныхоо төлөө үйлчлэх үйлчилгээнд эрс эргэлт гарган сайжруулсаны үндсэн дээр аймаг нийтээрээ аж ахуй, соёлын салбар бүхэнд хөдөлмөрийн бүтээмжийг гуйвалтгүй дээшлүүлэх явдал 1965 оны төлөвлөгөөт зорилт жигд биелэгдэхийн үндсэн эх сурвалж болж байна.

Аймгийн бүтээлч хөдөлмөрчид аймаг орноо хөгжүүлэх 1965 оны төлөвлөгөөг амжилттай биелүүлсний дүнд нам, улсынхаа өмнө, нийт ард түмнийхээ хамт социализмын материал техникийн бааз байгуулах үйлсэд шинэ том алхам хийх болно.

НЭГ. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Манай улсын улс ардын аж ахуйн үндсэн гол шийдвэрлэх салбар болсон хөдөө аж ахуй үүний дотор малын хорогдлыг эрс багасгах үндсэн дээр мал аж ахуйгаа бүхий л аргаар хөгжүүлэх явдал нь тэргүүн шатанд тввигдаж байна. ХАА—н үйлдвэрлэлийн бүх салбарт аж ахуйг ашигтай эрхлэн хөтлөх шинжлэх ухааны үндэслэлтэй тэргүүний арга туршлагыг системтэй нэвтрүүлэх, ялангуяа мал аж ахуйг өндөр орлоготой жинхэнэ товарлаг эрчимтэй аж ахуй болгоход голлон анхаарч энэ оны эхэнд байсан малаа 4.9 хувиар буюу 64,4 мянган толгойгоор нэмэгдүүлэн 1 сая 369,2 мянган толгойд хүргэхийн хамт адууг 0,9 хувь, үхрийг 8,4 хувь, хонийг 6,6 хувиар тус тус өсгөж ямааг энэ оны хэмжээнд байлгах болно. Энэ жил САА—н малыг 7 хувиар, ХАА—н нэгдлийн малыг 4,5 хувиар өсгөх ба орон нутгийн хүн амын хэрэгцээг хангахад нэгдлийн гишүүдийн амины мал нилээд ач холбогдолтой байгааг харгалзан цаашид өсгөн олшруулах талаар зохих анхаарал тавина.

Тэрчлэн оны эцэст аймгийн хэмжээгээр эрлийз үхэр 6340, хонь 157.228—тай болсон байна. Мал аж ахуйг чанарын талаар сайжруулж ашиг шимийг дээшлүүлсний үндсэн дээр нэг хониноос дунджаар 1420 грамм, эрлийз хонины ноос 1900 грамм, тэмээ бүрээс 5300 грамм, нэг ямаанаас 220 грамм ноос, 260 грамм хялгас, үхэр, адууны хөөврийг 310 граммаар авч ашиглан байхаар төлөвлөж байна.

Саалийн хугацаанд үнээ бүрээс саах сүүний хэмжээг зөвхөн нутгийн нэг үнээнээс сүүний чиглэлийн бүсэнд 800 литр, сүү махны чиглэлийнхээс 600—700 литр, мах сүүний чиглэлийнхээс 400—500 литр мөн сайн үүлдрийн ба үүлдэр сайжирсан нэг үнээнээс сүүний бүсэнд 2500 литр, сүү махны бүсэнд 1500 литрээс доошгүй хэмжээгээр ашиглах болно.

Саах болох тугалтай үнээнүүдээ бүгдийг саалинд оруулж, сүүний гарцыг нэмэгдүүлэх боломцоот бүх арга хэмжээг тууштай авсаны үндсэн дээр сумын төвийн хөдөлмөрчдийн хэрэгцээ үйлчилгээний газрууддад зориулан дунджаар гуч орчим үнээг ялган тусгай саалийн ферм байгуулж тогтмол ажиллуулах нь зүйтэй юмаа. Энэ фермийн боловсруулсан сүүг зөвхөн сумын төвийн хөдөлмөрчид, эмнэлэг, сургууль, цэцэрлэг, ясль, зочид буудлынхаа хэрэгцээнд зориулах болно.

Хүн амыг сүү цагаан идээгээр хангах явдлыг сайжруулж цагаан идээ боловсруулах сүүн үйлдэхүүний нэр төрлийг олшруулах зорилгоор тэмээ, адуу, хонь ямааны сүүг аль болох өргөн хэмжээгээр ашиглан саалийн хугацаанд хамгийн доод хэмжээгээр бодоход нэг гүүнээс 200 литр, нэг эм ямаанаас 15 литр сүү ашиглах зорилт тавьж байна.

Мал аж ахуйг хөгжүүлэх эрчимтэй аж ахуй болгох талаар дэвшүүлэн тавьж байгаа зорилтыг хэрэгжүүлэхийн тулд хээлтэгч мал сүргийн дотор байх хувийн жинг бүрэн тохируулж үржлийн хээлтэгч бүхэнд хээл авахуулах хээл хаях явдлыг эрс багасгах, төлийг дээд хэмжээгээр хамгаалж аймгийн хэмжээгээр дунджаар 100 эхээс ботго 29, унага 54, тугал 66, хурга 75, ишиг 74—өөс доошгүйгээр бойжуулах, 1965 оныг малын зүй бусын хорогдлыг эрс багасгах он болгохын тулд юуны өмнө бяруу, төлөг, борлон (залуу малын) сууриудыг хамгийн дадлага туршлагатай малчдад хариуцуулж тэдгээрийн хашаа байрыг тохижуулан хүчит ба бүлүүн тэжээл, усны хангамжийг зориуд сайжруулах арга хэмжээ авах, бригадын тэжээл эмчилгээний цэгийг тохижуулах ба олшруулах, үхэж хорогдсон малд эмчийн магадлан үзсэн баталгаа актыг заавал тавьдаг журам тогтоох ба үржлийн ажил малын хорогдолтой тэмцсэн арга ажиллагааных нь талаар зоо—мал эмнэлгийн мэргэжилтэн нарын тайланг улирал дутам тогтмол аймгийн хөдөө аж ахуйг удирдах газарт тавиулан дүгнэж байх хэрэгтэй.

Малын билчээрлэлтийн хугацааг уртасгах, хашаа байр ариун цэврийг дээшлүүлэхэд тавих хяналтийг сайжруулах, сангийн аж ахуй, нэгдэл, бригадын дарга хариуцлагатнаас сууриудыг хянах шалгах ажлыг сар улирлын графикаар явуулж байх хэрэгтэй байна.

Мал үржүүлгийн ажил бол мал аж ахуйн ашиг шимийг дээшлүүлэх явдлыг хангах гол арга хэмжээ юм. Иймд аймаг орныхоо бодит боломцоонд түшиглэж сүүний чиглэлийн хэдхэдэн нэгдэл, сангийн аж ахуйнуудын үнээний хээлтүүлгийг жилд 2 үе болгон явуулдаг журмыг тогтмолжуулж жилийн 4 улиралд сүүгээр тасралтгүй хангагдах боломцоог олж авах нь зүйтэй байна. Үүнд: Хээлтүүлгийн нэгдүгээр ээлжийг 5,6,7 дугаар сарууддад, хоёрдугаар ээлжийг 10 11 дүгээр сарууддад явуулж байвал зохино. 1965 онд таван хошуу малыг ийнхүү өсгөхийн зэрэгцээгээр манай хөдөө аж ахуйд сүүлийн жилүүдэд мэдэгдэхүйц ач холбогдлоо өгч байгаа гахай шувууг нилээд өсгөхөөр төлөвлөж байна.

Гахайн тоог 32,6 хувиар өсгөх үүний 14,0 хувиас доошгүй нь үндсэн мэгж байх, нийтдээ 9,2 мянган торойг бойжуулан авах болно.

Шувууны тоог 121,8 хувиар өсгөж 161,8 мянгад хүргэх ба үүний 90 орчим хувьд нь өндөглөгчийг байлгаж энэ жил нийтдээ 317,1 мянган дэгдээхэй гаргахаар төлөвлөж байна.

Эдгээр нь хүн ардын хэрэгцээт мах ба махан үйлдэхүүний нөөцийг нэмэгдүүлэхэд ихээхэн ач холбогдолтой ба манай сангийн аж ахуй, хөдөө аж ахуйн нэгдлүүдийн орлого хуримтлалыг арвижуулахад багагүй тус дэмжлэг болох юмаа.

Мал эмнэлгийн байгууллагын үйлчилгээг сайжруулан элдэв өвчин эмгэгийг устгах, зарим өвчний гаралтыг эрс багасгахын тулд энэ онд бүх сумдыг малын их эмчийн салбартай болгоно.

Борнуур, Эрдэнэ сумынхны туршлагаар бог мал ба тугалах үнээндээ хүрэлцэх хэмжээний саравчтай хашаа дулаан байраар хангах зорилтыг бүх нэгдлүүдэд гүйцэтгүүлэх ба шинээр өрөмдмөл худаг 18, уурхайн худаг 90, үүнээс улсын хүчээр 40-ийг гаргаж нийтдээ барагцаалвал 1000 гаад га газрын билчээр тариалангийн талбайг шинээр усжуулах болно.

1965 онд аймгийн хэмжээгээр 98,3 мянган тонн тэжээлийн нэгжтэй тэнцэх төрөл бүрийн тэжээл бэлтгэх ба үүний 58,9 хувийг байгалаас хадан авч үлдэх хэсгийг тэжээлийн таримал ургамал сүрэл даршаар хангахаар төлөвлөж байгаа нь байгалийн хадлан 115,9 мянган тонн, тарималл тэжээл 30 гаруй мянган тонн, сүрэл 26,6 мянган тонн тус тус бэлтгэгдэх болно. Төмс, хүнсний ногоог ард олонд өргөн хэрэглүүлэх явдлыг аль болохоор дэмжин аймгийн төв бусад суурин газрууд юуны өмнө сургууль больниц, цэцэрлэг ясль, буудлын ба хоолны газруудыг бүрэн хангах явдлыг онцлон анхаарах болно. Аймгийн хэмжээгээр 8,7 мянган га атар газар хагалж эзэмшсний үндсэн дээр нийт тариалах талбайг 112,0 мянган га-д хүргэж, уринш хагалалтыг 46,0 мянган га-д хийнэ. Үр тариаг 99,5 мянган га-д тариална. Үүнээс сангийн аж ахуй 81,0 мянга, нэгдлүүд 18,5 мянган га-д тус тус тариалах юм. Үр тарианы 85,9 хувьд нь улаан буудай тариална. Тариалалтын талбайг ингэж өргөтгөсний дүнд үр тарианы нийт ургацын хэмжээг 94,2 мянган тоннд хүргэх ба үүний дотроос улсад улаан буудай 56,5 мянган тонн, үүнээс сангийн аж ахуйнууд 47,2 мянган тонн, нэгдлүүд 9,3 мянган тонныг тус тус тушаах болно.

ХАА—н ургамалыг тариалах агротехникийн аргыг улам сайжруулах, үр тариаг ангилан хураах тооколжин ба нарийн мөрлөж тариалах булдах зэрэг ажлын шалгарсан аргуудыг үйлдвэрлэлдээ өргөн нэвтрүүлэх, бордоо (манай нөхцөлд амьтны гаралтайг голлон)—г тууштай хэрэглэх, юуны өмнө тариаг тариалах, хураах хугацааг богиносгох зэрэг анхан шатны арга хэмжээ авахыг ихээхэн тусган төлөвлөж байна.

Өндөр ургац авахад хамгийн шийдвэрлэх хүчин зүйл бол хөрсний боловсруулалтыг сайн хийх явдал мөн учраас энэ талаар МАХН-ын Төв Хорооны тогтоолд заагдсан арга хэмжээнүүдийг бүрэн авч явуулах нь чухал байна.

Манай байгаль орчны нөхцөлд цаг уурын шинжилгээний байгууллагуудыг өргөтгөн ажиг

(*Үргэлжлэл нь 3 дугаар нүүрт*)